

V I E N Y B Ė

74 M. 24 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. BIRŽELIO (JUNE) 10 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Izraelis paskelbė, kad Adolfas Eichmannas, atsakomingas už žydų žudymus Europoje, "savo noru pasidavęs" jo agentams Argentinoje.

Bet tai, rodos, priešarautų Ben-Guriano pareiškimui, būtent, kad Izraelio agentai Eichmanną buvo suradę seniai, tik, girdi, jiems rūpėję jį parsigabenti gyvą...

Eichmannas, gal būtų, yra didesnis kriminalistas ir už tuos nacių tūžus, kuriuos Nurembergo teismas pakorė. Bet kodėl jį dabar turėtų teisti Izraelis, kuris dar nebuvo gimęs, kai Hitleris mirė?

Tai paslaptis, kurios atidengimas iš dalies yra susijęs su pernai metais kilusia antisemitizmo banga pasaulyje.

Kitais žodžiais, Eichmanno byla bus antpuolis antisemitizmui, kuris Izraelio valstybei vis dėlto yra pavojingas.

Eichmannas pasitarnaus šiam reikalui ir todėl nesistebėtuome, jei Izraelio teismas jį paliktų gyvą.

Eichmanno mirtis nesugrąžins gyvybės šešioms milijonų žydų, bet Izraeliui svarbu, kad jis kalbėtų.

Neseniai įvykusiame Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavime buvo pasisakyta už bendrą ir vieningą liniją prieš Lietuvos okupantą.

Tai labai gerai. Bet čia pat, savo "įsipareigojimuose," Bičiuliai sako, kad jie "steigia fondą rezistencijai prieš okupaciją..."

Vadinasi, dar vienas fondas greta jau esamų — Tautos, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvos Nepriklausomybės...

Įvada: meską vykime bendrai, bet medų kopinėkime atskirai...

Is čia juk ir tie bičiuliai, kuriais buvo taip garsūs senovės lietuviai ir jų gentys.

Tik galima, kad jie, besibičiuliuodami, paskiau prarado laisvę, kuri buvo dar saldesnė ir už medų.

Ar ne tais pačiais keliais dabar einame ir mes, jų pagramdukai, šiapus jūrų marių?

Laisvoji Lietuva spausdina vieno savo bendradarbio, buvusio Gestapo agento, atsiminimus.

Įdomūs tie jo atsiminimai. Žmogus, norėdamas patekti į bolševikų okupuotą Lietuvą, tiksliau sakant, vykdydamas nacių pavestą šnipinėjimo uždavinį, net pilvu sliauzęs...

Deja, tai buvo ne vien fizinio, bet ir moralinio sliauziavimo laikai.

Laisvosios Lietuvos bendradarbis negali atsistebėti, kaip dabartinis Draugo korespondentas Paryžiuje, "buvęs Saugumo Policijos Kauno Apygardos viršininko pavaduotojas J. Dainauskas," paskiau galėjęs "įsisteikti" bolševikams ir naciams...

Pagaliau, šioje puodo ir katilo vanojimosi istorijoje, Laisvoji Lietuva ateina su samčiu rankoje. Girdi, —

"... jis (J. Dainauskas) buvo tas viešpats, kuris savo žinioje turėjo taip vadinamų voldemarininkų sekimą ir veik visi areštai buvo jo išakymais padaryti."

Dveji metai be Antano A. Olio

Ši mėnesį sukako dveji metai, kai mirė Antanas A. Olis, vienas iš pačių šviesiausių Amerikoje gimusių, augusių ir mokslus ėjusios lietuvių kartos atstovų.

Antano A. Olio jaunystė ir visas jo, palyginti, neilgas gyvenimas buvo kupinas gyvų pavyzdžių, kaip lietuvis gali būti naudingas Amerikai ir kartu ištikimas savo tėvų kraštui Lietuvai.

Olio asmenyje buvo išskirtinąs lietuvių kilmės amerikiečio idealas. Jis savo žygiais Amerikos politiniame gyvenime praskynė kelią, kuriuo turėtų eiti kiekvienas čia gimęs lietuvis.

Idėjos žiburys, kurį Olis būdamas gyvas įžiebė, neužgeso kartu su jo gyvybe.

Tarptautiniai užkulisiai

Kremliaus "karo partija"

Malinevskio pasirodymas šalia Chruščiovo Paryžiuje sukėlė įvairių spėliojimų. Chruščiovas rengiasi atleisti 250,000 karininkų, kas sudaro rimtą problemą partijai.

Maršalo Malinovskio pasirodymas šalia Chruščiovo Paryžiuje sukėlė įvairių spėliojimų apie Kremliaus politikos pasikeitimą. Buvo komentatorių, kurie net aiškino, kad Kremliuje išgalėjo "karo partija" ir Chruščiovas esąs jos nelaisvis! Tie visi spėliojimai remiami trim faktais:

1. gegužės 7 d. Chruščiovas pasirašė dekretą, kuriuo į generolus pakeliama iš karto net 210 karininkų;

2. keliom dienom praslinkus maršalas Sokolovskis buvo atstatytas iš generalinio štabo viršininko pareigų, o maršalas Čiulkov iš Kijevo karo apygardos vado. Kartu pasklido gandai apie maršalo Konjevo greitą pasitraukimą iš Varšuvos pakto dalyvių kariuomenės vyr. vado pareigų.

3. gegužės 11 d. — penkios dienos prieš viršūnių konferenciją — Maskvoje prasidėjo platus pasitarimai tarp kariuomenės vadovybės ir partijos. Tie pasitarimai dar tęsiasi, kai Chruščiovas su Malinovskiu išskrido į Paryžių.

Tie pasitarimai ir davė daugiausia pagrindo visiems gandams apie "karo partijos" laimėjimą, nors iš tikro tie pasitarimai jau buvo seniai — dar prieš amerikiečių lėktuvo U-2 prie Sverdlovsko numušimą — numatyti. Ir juose buvo svarstomi ne užsienio politikos, bet kariniai techninės ir socialinės problemos.

Chruščiovas su Malinovskiu Prancūzijoje.

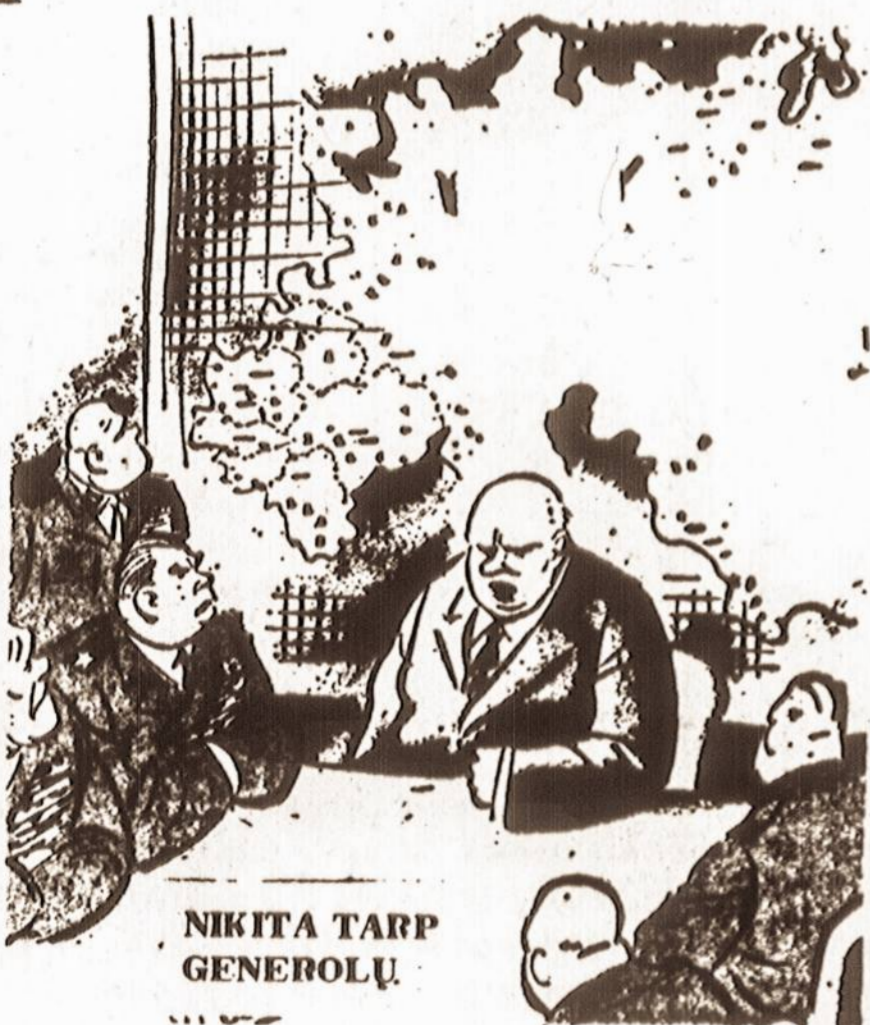
Mat, sutikdamas šios metus Nikita Chruščiovas Kremliaus šv. Jūrų salėje paskelbė, kad dar šiais metais sovietų kariuomenė turėsianti būti sumažinta vienu milijonu vyrų ir, patikint krašto apgynimą raketom, kariuomenės struktūra turėtų būti iš pagrindų pakeista.

Tokios kariuomenės reformos reiškia, kad sovietų karininkai netektų savo privilegijuotos padėties sovietinėje visuomenėje. 250,000 karininkų turėtų būti atleisti iš kariuomenės į atsargą.

Žinia, kad karininkų tarpas projektas buvo sutiktas su nepasitenkinimu. Reikia atsiminti, kad, pavyzdžiui, sovietinis kapitonas kuopos vadas gauna 1 mėn. 700 rublių už laipsnį ir 900 rublių už pareigas. Viso 1,600 rublių. Atleistas už kariuomenės, toks karininkas vargiai kur gali uždirbti

daugiau 1,000 rublių ir kartu netenka įvairių kitų privilegijų. Savime aišku, kad paleidimo iš kariuomenės grėsmė negali padidinti režimo populiarumą karininkijoje. Dėl to partijos ir kariuomenės viršūnės suka sau galvą kaip tokią demobilizaciją sklandžiausia pravedus.

Todėl galimas daiktas, kad Chruščiovui karingos kalbos buvo reikalingos, kad atkreiptas dėmesį nuo vidaus sunkumą į užsienio politikos problemas. Pats maršalas Malinovskis sovietų armijoje turi labai blogą vardą. Jis laikomas pataikūnu, kuris visados yra pasiryžęs išduoti savo geriausius draugus karjeros naudai. Kaip karo vadas jis nebuvo pasižymėjęs ir netikima, kad jis pajudintų pirštą karininkų naudai. Be to, Malinovskį su Chruščiovu riša sena draugystė.

NIKITA TARP GENEROLŲ

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

VLADAS BAKŪNAS

Los Angeles Lietuvių Namų B-vės susirinkime, įvykusiame birželio 4 d., galutinai užbaigta bendrovės valdomųjų organų sudarymas. Dabar bendrovės vadovybė atrodo šitaip: direktorių tarybą sudaro — pirmininkas Jonas Uzdavinys, vicepirmininkai Juozas Kojelis ir Antanas Skirius, sekretorius Vytautas Sakalauskas ir direktoriai Marija Aftukienė ir Juozas Truskas. Kandidatai į direktorių tarybą: Pažėra, Motiejūnas, Alg. Raulinaitis, inž. Baltakis (iš San Diego) ir dr. Varnas. Direktorių taryba išrinkta trims metams.

Bendrovės valdybą išrinkti: pirmininku — Pr. Žukauskas, sekr. — L. Valiukas, izdininku — J. Mitkus, vicepirmininkais — K. Liaudanskis ir L. Reivydas.

Revizijos komisijon išrinkti: pirmininku — Ign. Medziukas, sekr. — Al. Dabšys ir nariu — E. Gedgaudas.

Valdyba ir revizijos komisija išrinkta vieneriems metams. Tame pačiame susirinkime, po gana karstokų ginčų, priimtas b-vės vidaus tvarkos statutai, kuris, kaip ir "čarteris" turės būti valdzios įstaigų patvirtintas.

LIETUVISKAS ATŽALYNAS

Los Angeles Lietuviškasis atžalynas — Bendruomenės globojamas tautinių šokių ir dainų ratelis, vadovaujamas mok. O. Razutienės, kartu su lituanistinė mokykla vadovaujama mok. I. Medziuko — birželio 19 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje rengia didžiulį pasirodymą — teatrą, mokslo metų užbaigimo progą. Šiam pasirodymui mūsų

Šiomis dienomis įvykusio Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo (Los Angeles) 42 kp. susirinkimo dalyviai. Iš k. į d.: Br. Budriūnas, A. Vosylis, E. Stirbienė, St. Mažintas (svečias iš Clevelando), J. Puikūnas, kun. Duoba (svečias iš Argentinos - Laiko redaktorius), inž. Kiskis (kitas svečias iš Argentinos), kun. Margis, Deveikienė, Deveikis, A. Skirius, Kiskienė, Skirienė, Puikūnienė, Varkalienė, Leonavičienė, O. Razutienė.

L. BRIEDŽIO NUOTRAUKOS

jaunieji rengiasi jau labai seniai, repetuoja su pasišventimu ir atsidėjimu ir todėl vakaras žada būti įdomus ir įvairus. Programoje: Vandos Frankienės 4 veiksmų pasaka "Karalaitė Teisutė", kurią režisuoja Gasparas Velička. Toliau — tautiniai šokiai ir dainos — O. Razutienės priežiūroje, muzika — komp. J. Bertulio ir Br. Budriūno. Akompanuos — O. Barauskienė. Be to dar pasirodys jaunieji pianistai, akordeonistai, baletų šokėjos ir kt. Žodžiu, jaunimas labai rimtai pasiruošęs pasirodyti, reikia — kad mes, "senimas", labai rimtai paremtume jų pastangas gausiai atsilankydami parengime.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba, apie kurios naują sudėtį trumpai jau buvo minėta praeitame Vienybės nr., šiomis dienomis įvykusiame posėdyje, pareigomis pasiskirstė šitaip: pirmininku — J. Motiejūnas, vicepirmininku — J. Žuolaitis (buvęs pirmininku), sekr. — Dalia Karaliūtė, izd. A. Skirius, kultūrinį reikalų vadovu — O. Razutienė, nariu — A. Vosylis.

Praėjusiais metais bendruomenės apylinkė, vadovaujama J. Žuolaičio, pasižymėjo nepaprastai aktyvia veikla, padėjusia sutvirtinti dar vis nau-

Los Angeles lituanistinė mokykla, kurios mokiniai labai energingai rengiasi pasirodyti birželio 10 d. mokslo metų užbaigimo parengime Šv. Kazimiero parapijos salėje. Išvardiname tik mokytojus ir bendradarbius. Iš k. į d. J. Kojelis, V. Mitkutė, komp. J. Bertulis dail. Ada Korsakaitė, O. Razutienė, I. Medziukas — mokyklos vedėjas, kun. J. Kučingis — mokyklos globėjas, muz. A. Narbutas, B. Čiurlionienė, komp. Br. Budriūnas, O. Barauskienė, R. Medziukaitė.

pagimio kojomis į kalną kopiančios Bendruomenės žingsnius. Reikia pripažinti, kad J. Žuolaitis turėdamas gana aiškių ir griežtų "politinių aspiracijų" (jis, matote, yra Lietuvos Fronto Bičiulių — paprastai čia vadinamų "frontininkų" vadu Pacifiko krante) Bendruomenės veikloje norėjo ir sugėbėjo būti tik lietuvių ir, kaip sakoma, "padėjęs savo asmenį į šalį" — rado reikalingu ir galimu net ir labai glaudžiai bendradarbiauti su žmonėmis, kurie, anaipol, nebuvo nei jo politinių (lietuviška prasme) pažiūrų pritarėjais, nei jo partinės veiklos rėmėjais. J. Žuolaitis, kaip apylinkės pirmininkas, nepaprastai daug dirbęs Bendruomenei savo kadencijos metu, parodė, kad yra žmonių, kurie sugėba "partinius kromelius" pastumti į šalį, kai didžioji našta reikia panesti bendram lietuviškam reikalui. Jei naujasis pirmininkas, ir sekančieji, parodys irgi tiek daug supratimo bendram reikalui — Bendruomenė galės netik pasidžiaugti, bet ir išaugti.

jo — svečių ir pikniką suguzėjo vis dėlto nemažai.

"Kieminėjimosi" pasekmės

Vis ta Bendruomenė. Vis bendri lietuviški reikalai. Ir štai — Kalifornijoje gyvenę lietuviai pasidarė ryšinininkais tarp Pietų Amerikos lietuvių ir ko? Štai pats reikaliukas. Neseniai Vienybė nepagailėjo vietos kronikai (žodinei) ir nuotraukoms apie dviejų viešnių iš Venezuelos lankymąsi Los Angeles ir jų tolesnę kelionę po Ameriką ir Kanadą. Kad būtų tiksliau — tos viešnios buvo B. Domeikienė ir I. Staškevičienė.

Šiomis dienomis čia pasirodė jų sumegzto (ar atnaujinto) ryšio pradinės pasėkos: vienos iš jų vyras, Z. Domeika, kuris yra Venezuelos sostinės Caracas Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininku — neseniai kreipėsi į kai kurias Los Angeles lietuvių prašydamas patarimo sudaryti sąrašą lietuviškų plokštelių, kurios būtų tinkamos reprezentuoti lietuvišką muziką ir dainas. Caracas apylinkės valdyba savo pasuktinėjame posėdyje yra nutarusi tokių plokštelių rinkinį padovanoti Venezuelos valdžiam radijo ir TV. Jei mūsų mielų viešnių kelionė pasitarnaus ir tokiam reikalui — sveikiname.

SĖKMINGAS PIKNIKAS

Nuo Bendruomenės apylinkės ("valsčiaus") pereinant į apygardą, kuri, pavadinta Los Angeles vardu, apima, rodos, apie dešimtų valstybių Amerikos Vakaruose, reikėtų pastebėti, kad daugiau gyvybės žymių pradeda rodyti ir šitas "valdzios organas." Birželio 5 d. Los Angeles miesto vienamė parkų apygardos valdyba (ją sudaro: pirm. K. Liaudanskis, sekr. Ch. Lukšis, izd. M. Aftukienė) surengė pikniką, kuris praėjo su neblogu pasisekimu. Nežinrint, kad tą dieną iš ryto kai kuriose miesto dalyse lyno-

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

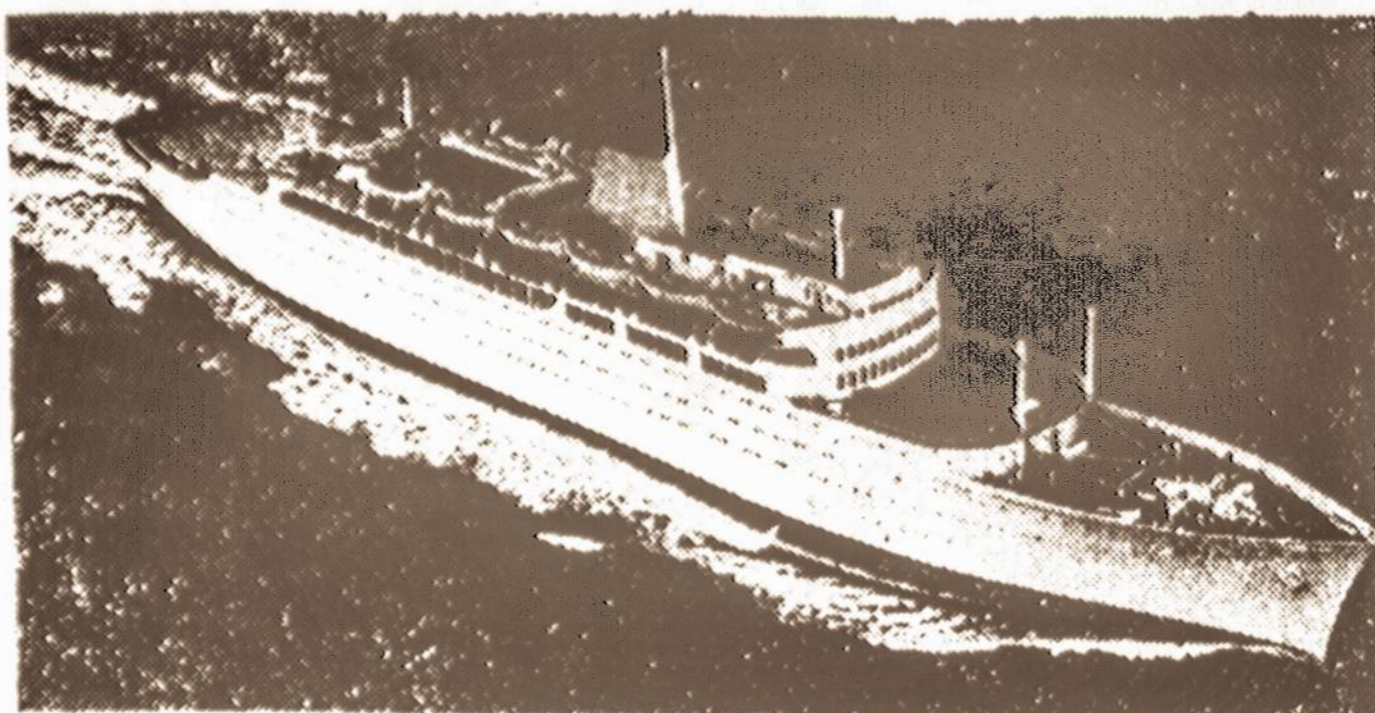
C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Joseph Andrusis

TRAVEL BUREAU

Bilietai parduodami visomis susisiekimo priemonėmis i visas pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas VI 7-4477

Lanių vasarnamis

515 4th Ave. Asbury Park, N. J.

Puikiausias poilsis ažuolų pavėsyje, vos keletas minučių pėsčiam nuo Atlanto paplūdimio. Čia pat teatrai, bažnyčios, krautuvės ir restoranai. Svečių patogumui kiekviename aukšte virtuvės ir šaldytuvai. Patogūs kambariai. Priėnamos kainos. Dėl rezervacijų skambinti: P. LANYS, PR 6-9783, arba EL 3-1169.

PARODA... ANT LUBŲ

KIEKVIENA DARBO PASTANGĄ PAILYDI DAUG TUŠČIŲ ŽODŽIŲ

Birželio 20 d. Chicagoje atsidero pramonės paroda, kuri pirmąsias keturias dienas bus prieinama tik prekybininkams, o vėliau 11 dienų bus atdara plačiajai visuomenei. Kaip ir pernai, taip ir šiais metais parodoje savo skyrių turės Lietuva, kurią organizuoja bendruomenė, jos sutvarkymą ir eksponatų parinkimą pavedusi dail. A. Valeškai. Reikia atsiminti, kad konsulas "oficialiai" į bendruomenę tuo reikalu kreipėsi tik š. m. sausio 30 d. kada tą darbą atlikti atsisakė čekiškiai lietuvių prekybos rūmai, tokiu būdu laiko buvo likę vos keli mėnesiai, o lėšų nė cento.

ELENA BRAZYTĖ, viena iš 21 Chicagos parodos karalaičių, atstovaujančių parodoje dalyvaujančias šalis.

Kadangi paroda yra skirta pramonei t. y. gamybai, Lietuvos skyriuje, A. Valeškos nuomone, turėtų būti išstatyti tokie daiktai, kurie nors nėra pramonės gaminiai, bet gali juos inspiruoti. Tokiu būdu viena Lietuvos kampelio (20 X 10 pėdų) siena bus skirta liaudies audinių pavyzdžiams, kurie jau visose tokio pobūdžio tarptautinėse parodose buvo susilaukę nemažo dėmesio. Šalia to bus dar keletas dekoratyvinio meno pavyzdžių kaip Korsakaitės mozaika, Valeškos ir B. Jameikienės vitražai, Bakio žalvarinis židynis ir skulptūra. V. Petravičius ruošia originalų Lietuvos žemėlapi. Tiesiogiai propagandai pasitarnaus tik vytautinė vytis po kurią bus įrašyta dešimt svarbiausių datų

Lietuvos gyvenime.

Pereitą seštadienį apie tuos savo planus dail. A. Valeška pranešė bendruomenės tam reikalui suauktam susirinkimui. Kaip paprastai, ta proga pasigirdo daug įvairių pasiūlymų ir kritikos. Taip pvz. žinomas dailininkų "organizatorius" Z. Kolba siūlė parodoje išstatyti Kapočiaus enciklopediją ir Čikagiską operą, nepaaiškindamas jį išs. raizduoja tokį "ekspонатą." Prel. M. Krupavičius palaikė knygų išstatymo pasiūlymą. Knygos būvusios išstatytos Gomulkos Lenkijos skyriuje pereitais metais ir nors jas čiu-pinėti buvo draudžiama, jis gavęs kažkokią maldaknygę. O vienas pasitarimo dalyvis net pasiūlė parodai išnaudoti sky-

riaus lubas. Turėtų būti pagaminti specialūs laiptai, kad publika, palypėjęs, galėtų pasizūrėti ką lietuvių pridarė ant tų lubų... Z. Kolba dar būkštavo, kad paroda gali išgarsinti atskirus mūsų dailininkus.

Bendruomenė parodos reikalui jau yra surinkusi apie 1,500 dolerių, tačiau skyriaus paruošimas kaštuosias mažiausiai du tūkstančius, didesnės sumos reikės ir 20 psł. informacinės brošiūrėlės atspausdinimui, kurią norima išdalinti visiems skyriaus lankytojams, o tokių būsią dešimtys tūkstančių.

★

Liepos 6 d. Chicagos Grand Parko (atvirame ore) koncerte solistės P. Bičkienė ir M. Kripkauskienė dainuos kai kurias ištraukas iš Puccini operų "Tosca" ir "Bohema." Bičkienė dainuos titulinę Toscos rolę, o M. Kripkauskienė Bohemos Muzeta.

★

Paskutiniame DARBO žurnalo numeryje pasirodęs Šalčiaus str., kuris yra aptariamas kitoje VIENYBES vietoje, sukėlė didelio pasipiktinimo čekiškųjų socialdemokratų tarpe, kuri nenumaldino ir red. J. Kiznio laiškas kai kuriems veikėjams su pasiūlymu kitame numeryje Šalčių smarkiai iškritikuoti.

A. Jaro nuotrauka

W. M. Chase-Čekanauskas (kairėje) ir Vaclovas Nenortas, žymiausi Hartfordo lietuvių bendruomenės veikėjai per vieną pobūvį. Siedu dūžikai, pirmasis nuo Alytaus, antrasis nuo Leipalingio, yra, kaip sakoma, Hartfordo lietuvių kolonijos spiritus movens. Čekanauskas, būdamas visai jaunas, atvyko į Ameriką, o Nenortas, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, atvyko po antrojo pasaulinio karo. Būdami dviejų emigracijų atstovai, jie du greitai suranda kelius į abiejų kartų širdis ir protą mūsų tautinės bei kultūrinės veiklos baruose. Nenuostabu, kad Chase-Čekanauskas ir Vaclovas Nenortas mūsų spaudoje dažnai minimi, kaip plačiosios Amerikos lietuvių visuomenės veikėjai.

Hartford, Conn.

Tautinės kultūros išlaikymo reikalai

Nepaslaptis, kad dauguma Amerikos lietuvių nesirūpina savo kultūrinio gyvenimo ateitimi, tik tai mažuma rūpinasi tuo — savo organizacijų ir klubų bei spaudos išlaikymu. Ir Hartfordo lietuvių šiuo atveju ne išimtis. Tik būrelis tokių, kuriems rūpi, kaip išlaikyti seštadieninę lituanistikos mokyklą. Kiti nepaiso, ar jų vaikams kalbės, rašys ir protaus lietuviškai, ar ne.

Hartfordo LB Valdyba geg. 25 d. svarstė šiuos reikalus ir priėjo išvados: a) kad būtina reikia sukviesti vietos lietuvių organizuotų vienetų pirmininkus pasitarti, b) išsamiai apsvarstyti organizacinės ir kultūrinės veiklos reikalus, c) bendromis išgalėmis stiprinti kultūrinį gyvenimą, rūpintis jaunimo įtraukimu į kultūrinę veiklą, ruošti jaunimą užvaduoti tėvus kultūriniam darbe.

Žalgirio kovos 550 metų sukakties minėjimo progą LB Hartfordo Apyl. valdyba, taip pat Lietuvos karių veteranų S-gos Ramovės valdyba nutarė kreiptis į visas Hartfordo liet. draugijas, organizacijų skyrius ir klubus, kviečiant pirmininkus į bendrą posėdį šio seštadienio vakare, birželio 11, Amer. Liet. Pil. Klube.

Vaznelis ir abu chorai duos eilę ištraukų iš vyrų choro jau statytų operų. Pavasarį spvarstomos dvejų naujų premjerų, "Pajacų" ir "Cavalleria Rusticana" galimybės.

Žalgirio kovos sukaktis reikšminga ne tik istoriniu, bet ir politiniu atžvilgiu. Kryžiuočių veržimasi į rytų Europą Lietuva ne tik sulaukė, bet 1410 metais, kartu su Lenkija, abiejų kraštų kariuomenės vadovaujamos Vytauto Didžiojo, prie Žalgirio sutruškino vokiečių kryžiuočių Ordono jėgas ir tuo būdu apsaugojo Lietuvą ir visas rytų Europos tautas nuo pavergimo. Po Žalgirio kovos vokiečiai nedrįso žygiuoti į Lietuvą ir kitas rytų Europos tautas beveik 400 metų.

Šia proga Hartfordo lietuvių jaučia pareigą iškilmingai minėti Žalgirio 550 metų kovų sukaktį, psichologiskai pasiruošti kovai su Rytų slibinu, besiruošiančiu sugriauti Europos tautų laisvę bei civilizaciją.

Dabartinė politinė krizė pasaulyje verčia lietuvius budėti. Tautos, turinčios tradicijas, kultūrą, garbingą praeitį, kad ir pavergiamos, nežūsta. Todėl ir lietuvių tauta, turėdama savo kultūrą ir tradicijas, garbingą praeitį, neprivalo žūti. Tik svarbū išlaikyti savo tautinę kultūrą šiame laisvės krašte ir suteiktomis jėgomis rūpintis tėvynės Lietuvos išlaisvinimu.

— VMK

LIETUVIŲ CENTRAS VĖL ATĖMĖ LIETUVIAMS VIENUOLYNĄ. AUKOTOJAI ŽADA NET PER TEISMĄ JIEŠKOTI TEISYBĖS. KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI NUGALĖJO FRONČININKUS ATEITININKŲ RINKIMUOSE. DIRVA PRIEŠ MARGUTĮ. ĮSPŪDINGAS VYRŲ CHORO DEŠIMTMEČIO KONCERTAS.

Neseniai buvo pasidžiaugta, jog lietuvių Saleziečiai atgavo savo pastatytą vienuolyną ties Cedar Lake, Ind., kuri vadovybė buvo sutarptautinusi. Deja, šiomis dienomis ten apsilankę Saleziečių vadovai nutarė galutinai tą lietuvių šventovę nusavinti. Lietuvių ten turėsią tik kampininko teises. Kai kurie stambesni aukotojai, kaip J. A. iš Gary, Ind. žada net per teismą atsiimti savo piniglius.

Staugmeną sudarė ir naujos ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdybos bei revizijos komisijos rinkimai. Kaip žinia ten dėl valdžios kovoja dvi politinės srovės: krikščionys demokratai ir frontininkai. Iki šiol atrodė, kad frontininkai visur gana lengvai laimi. Tačiau šį kartą krik. dem. susigriebė ir į ateit. sendraugių valdžios organus pravedė tokius žymius frontininkų priešus kaip K. Kleivą, dr. V. Šimaitį, Petrą Balčiūną, Juliją Gravoką, Algį Kasiulaitį, kuris savo jaunimo Žygiuose frontininkams kerta iš dešinės ir kairės.

★

Antroji JAV bei Kanados lietuvių dainų šventė įvyks kitų

metų liepos 1 ir 2 naujuose Chicagos parodų rūmuose.

Dainų šventės komiteto sekretorius J. Kreivėnas, apie kurio talką komunistiniam VILNIES dienasraščiui ruošiant sovietinės Lietuvos leidinių parodą VIENYBĖJE jau buvo rašyta, pereitą penktadienį DRAUGE paskelbė pareiškimą, kuriame aiškinasi, kad toji jo talka dar nereiškianti jo politinio nusistatymo ir stebisi kodėl dėl to kilęs triukšmas. DRAUGO redakcija savo priraše tuos, kurie "triukšmavo" pagiria. Chicagoje kalbama, kad pareiškimą Kreivėnas padaręs komiteto pirmininko prel. Albavičiaus reikalavimu. Jame Kreivėnas neina taip toli, kaip per savo interview MARGUČIO radijo programoje, kur jis siūlė "bendruomenei" vadovauti "stiprybės iš Lietuvos" sėmimui ir pan. Ar tas jo pareiškimas DRAUGE bus pakankama "atgaila" pirmininkui ir kitiems dainų šventės komiteto nariams, parodys artimiausia ateitis.

Ta proga Chicagoje stebimasi, kad MARGUČIO radijo komentatorius dr. B. Dirmei-

kis, per kurio vedamas diskusijas platesnei visuomenei paaikšėjo J. Kreivėno "kultūravimo" su bolševikais pastangos, už tai susilaukė pylos iš kito tautininko laikraščio DIRVOS. Ten kažkoks, matyt, kurčias "skaitytojas," nesupratęs apie ką eina kalba, patį Dirmeikį įtarė rausiomis tendencijomis. Nors vėliau DIRVA ir paskelbė kito diskusijų dalyvio V. Vijeikių laišką, kuriame to kurčio skaitytojo išvedžiojimai kiek atremiami, pats faktas; kad pirmasis laiškas galėjo tilpti Dirvoje, rodo kokie santykiai yra tarp DIRVOS ir MARGUČIO.

★

Chicagos lietuvių vyrų choras spalio 2 d. ruošia koncertą savo dešimtmečiui paminėti. Koncerte šalia paties jubilato dalyvaus ir operos moterų choras, solistai bei simfoninis orkestras. Programoje: įspūdingas finalas iš S. Šimkaus Pagirėnų operos "Saulė motina pakilo," solistė D. Stankaitytė drauge su vyrų choru pirmą kartą atliks B. Budriūno dainą "Mano protėvių žemėje." Be to, solistai S. Baras, A. Brazlis, M. Kripkauskienė, D. Stankaitytė, J.

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ
Lithuanian Weekly Established in 1886
 Juozas Tysliava, Editor and Publisher
 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
 Telephone: APplegate 7-7257
 Vytautas Meskauskas, Associate Editor
 2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
 Entered as Second Class Matter October 23, 1907
 at the Post Office of Brooklyn, New York
 Subscription rate: \$7.00 for one year.
 Advertising rates on application

Išvietintoji kultūra

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

NAUJA KLIŪTIS - VIENUOLYNAI

DIDELĖ DALIS NAUJŲ ATEIVIŲ TIKĖJO, KAD VIENUOLYNAI BŪSIĄ DIDELIS RAMSTIS LIETUVYBEI ŠIAME KRAŠTE IŠLAIKYTI. IŠ TIKRO JŲ TIKSLAI YRA VISIŠKAI KITOKIE. JĖZUITAI APTARIA KIEKVIENĄ AMERIKONIŠKĄ FILMĄ, BET NERANDA VIETOS MŪŠŲ DRAMATURGŲ APTARIMUI. DIDŽIAUSIAS TREMTIES SKULPTORIUS J. BAKIS BUVO PER PRASTAS DRAUGUI.

Gyva palaidota

Birželio 15 d. sueina lygiai 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės galo.

Lietuva, dėl kurios nepriklausomybės atgavimo sudėta tiek auku, išbuvusi laisva vos 22 metus, buvo užpulata Sovietų be jokios kaltės, nors ir turėjo su jais nepuolimo sutartį, laiduojančią jai nepriklausomybę. Ji buvo užpulata ir gyva palaidota kartu su savo kaimyne Latvija ir Estija. Pasirodė, kad visos sutartys su Sovietais neturi jokios vertės, nes jų tesilaiko kol jiems naudinga. Nuo tada prasideda Lietuvai sunkiausias istorijos laikotarpis lydimas didžiausių neteisrybių, žmonių be kaltės kalinimų, be teismo trėmimų ir žudymų.

Per tuos 20 metų pasaulis ėjo pažangos keliu: gražinta Vakarų Europoje Hitlerio okupuotiem kraštam nepriklausomybė, suteikta ekonominė pagalba, ir tie kraštai ir Vakarų Vokietija atsistatė iš karo griuvesių ir pasiekė didelės ekonominės gerovės. Daugeliui Afrikos ir Azijos kraštų suteikta nepriklausomybė, vaduojantis atsispresdimo teise. Bet Lietuva, kaip ir kitos Rytų Europos valstybės, tebėra Sovietų okupacijoje, kuri nepakenčia jokio tautų laisvės pasireiškimo ir žiauriai tramdo kiekvieną jos prasiveržimą.

Ne tik Lietuva, bet ir visas šimtas milijonų europiečių tebėra Sovietų vergijoje, kur jokio laisvos minties pasireiškimo, jokios ekonominės gerovės pažangos, jokios vilties ateičiai.

Kadangi panašioje padėtyje yra ne tik Lietuva, bet ir visa Rytų Europa, tai sunku tikėti, kad tokia būklė tęstųs amžinai. Pagaliau istorija rado, kad amžinų okupacijų nėra.

Prieš porą metų grupė žmonių paskelbė kultūrinio nuosmukio manifestą, kuriame daroma karčių priekaištų spaudai, diplomatiškai nutylėdami faktą, kad jaudinamasi ne tiek dėl visos mūsų spaudos, bet daugiau dėl cikagiškio dienraščio DRAUGO "kultūrinės politikos."

Vienintelis ten minimas konkretus nuosmukio atstikimas: A. Rūkstelės straipsnis apie Picasso, kaip tik ir tilpo tame dienraštyje.

Tas manifestas buvo paskutinis lašas nusivylimo taurėje, kurią iki dugno išgėrė kai kurie mūsų "kultūrininkai."

O nusivilta buvo dėlto, kad klaidingai buvo manyta, jog įvairios religinės organizacijos, parapijos, vienuolynai būsią vieninteliai lietuvybės ir savitos lietuviškos kultūros apraiškų ramsčiai šiame krašte.

Is tikro, kai pagalvoji, kad šiame krašte yra apie 140 "lietuviškų" parapijų t. y. beveik ketvirtis to, kas buvo Nepriklausomoje Lietuvoje, ir prisimini didelę dvasiškių įtaką N. Lietuvos gyvenime, gali prielsti, jog kas kas, bet keliolika iš Lietuvos pabėgusių dailininkų čia ne tik galėtų turėti progos, dekoruodami bažnyčias, prasiversti, bet ir savo sugebėjimus pademonstruoti svetimiesiems.

Bet tokia prielaida būtų tikrai tada gyvenimiška, jei mūsų dvasininkai gyventų izoliotose bendruomenėse. Is tikro savo "getho" neturime ir is dvasininko negalima reikalauti, kad jis būtų "patriotiškesnis" už pasaulietį. Atvirkščiai, dvasininko interesas yra skelbti savo tiesą galimai daugiau žmonių ir tokiomis priemonėmis, kurios yra daugumai suprantamos. Atskiram tautinėm grupėm tirpstant amerikoniškam katile, dvasininkams nėra jokios prasmės eiti prieš srovę, nebent jie turėtų ypatingai stiprų sentimentą lietuvybei. Tokių yra, bet jų, palyginti, nedaug.

Daugumai lietuviški reikalai mažai terūpi. Ir taip yra ne tik su čia seniai gyvenančiais kunigais bei vienuoliais, bet net ir su "dypukais." Taip, pavyzdžiui, vienas vienuolynas pasistatė "liurdą" lietuviškų kopytėlių stiliuje, kad žvakium ir tautinio sentimentu pagalba galima būtų rinkti aukas. Tam reikalui prisirašytas padėti lietuvis architektas. Tačiau kai rei-

kėjo praveisti didesnę mokyklos patalpų statybą, is kurios galima būtų kiek uždirbti, vienuoliai kreipėsi is svetimuosius.

Zinoma, čia galima būtų atskirsti, kad vis dėlto pranciškoniai, jėzuitai ir marjonai leidžia lietuviškus laikraščius ir tuo būdu prisideda bent prie mūsų kultūrinio gyvenimo pagyvavimo. Is tai tenka atsakyti, kad tie leidiniai turi visai kitokį tikslą. Pavyzdžiui, jėzuitų "Laikiai Lietuviams" kiekviename numeryje duoda filmų aptarimus, tačiau ten ne žodelio negalima buvo rasti apie Šv. Kazimiero jubiliejaus progą Chicagoje pastatytą A. Lansbergio veikalą "Vėjas Gluosniuose." Tas pats laikraštis nemokėsiškai atsiliepė apie savo laiku Chicagoje įvykusią lietuvių religinio meno parodą, pasilepdamas "modernistus," jų tarpe ir V. Kasiulį, kuris šiaip ar taip turi... tarptautinį pripažinimą. Pranciškony AIDŲ bendradarbiai savo laisvesnėm mintim pareiškė turėjo išleisti Literatūros Lankus, o marijonų DRAUGAS atsisakė pasinaudoti jam pasiūstam skulptoriaus Juozo Bakio darbų reprodukcijomis. Ta proga įdomu pastebėti, kad Juozas Bakis, apie kurį jau buvo VIENYBĖJE plačiau rašyta, yra vienintelis lietuvis skulptorius minimas Marcel Support redaguotoje knygoje ŠIMTMEČIO SKULPTŪRAI!

Zodžiu, visi drąsesni, įdomesni ir originalesni bandymai praturtinti mūsų kultūrą vienuolyno laikraščiuose paprastai ne tik nesužina prielankumo, bet atvirkščiai — juos bandoma užstampuoti kaip "ne-krikščioniškus," "nemoraliskus" ir is viso lietuviams netinkančius, tuo tarpu kaip Amerikos katalikų universitetai visas modernaus meno apraškas skatina. Ar ne juokinga?

Zinia, čia susiduriama ne tiek su kokia pikta valia, bet greičiau nežinojimu ar nesuvokimu. Vienuolynai nebuvo pasirengę spręsti aukštesnės kultūros ar meno problemas, todėl greitai pateko is smulkio ir savanaudžio pataikūnų itaką. Jų talka vienuolynų įnašą is išeivijos kultūrinio gyvenimą ne tik sumažino, bet net padare jį neįmanomu. Tai nauja kliūtis, su kuria dar nebuvo susidurta N. Lietuvoje.

(bus daugiau)

Naują žmogų sukurti nelengva

Is Krokovoje leidžiamo lenkų žurnalo Kierunki New Yorke einas East Europe išsiverčia šį vaizdelį:

Kolchoze atsirado naujas narys. Jis atėjo is kitur. Niekas nieko apie jį nežinojo, bet buvo laikais, kada priėmė visus, ypač kad jis, matyt, negirtuokliavo ir noriai dirbo. Tiek noriai, kad atidirbdavo už du ir net užimdavo darbą, kurio kiti vengdavo, ypač sekmadieniais, kada niekas nenori dirbti. Kartą jis išrovė žoles rave, kitąsyk pataisė daržinės stogą.

Nenuostabu, jei metų gale jam teko didžiausias atlyginimas už darbdienius. Vietinis partijos sekretorius viešai jam paspaudė ranką ir pet petį paplojo, statydamas jį pavyzdžiu kitiems. Netrukus ir rajono valdyba išgirdo apie šį nuostabią darbų kolchozinių ir pradėjo jį kvieisti kalbėti viešuose susirinkimuose. Gal jis būtų iškilęs is negirdėtas garbės viršūnes, bet padarė klaidą — davė pasikalbėjimą spaudos reporteriui.

— Reikia, daugiausia uždirbai? — reporteris paklausė.

— Taip.

— Mėgsti dirbti kolchoze?

— Mėgstu, kodėl ne?

— Ar nori ir kitais daugiau pinigų užsidirbti?

— Labai noriu.

— Kam tau tų pinigų reikia? Ju, rodos, šeimos neturi ir pinigų neleidži?

— Noriu užsidirbti tiek pinigų, kad galėčiau sugrįžti is gimtinę ties Kielcais ir ten nusipirkti žemės. Pasistatysiu namelį ir nebereikės tada trankytis po kolchozus. Dirbsiu sau.

VYT. ŠIRVYDAS

KAIREJE: Dr. Kazys Grinius, nuo kurio mirties sukako 10 metų. Nuotraukoje: dr. K. Grinius kalba jam surengtame priėmime New Yorke. Greta Alena Devenienė. Paskutinius savo gyvenimo metus buvęs Lietuvos prezidentas su šeima gyveno Chicagoje, kur ir mirė. Miruotojo pelenai su urna saugojami Chicagos Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Vienybė, 1960 m. birželio 10 d.

MES SKRENDAME

I LENINGRADA

Antanas Varnas

Tėsimys

Apsiprausęs ir sudėjęs daiktus, nusileidau į apačią, kur jau laukė du architektai. Jie tuojau manęs paklausė, ką aš norėčiau matyti. Bet ką tu čia per dvį ir tai dar ne pilnas dienas gali pamatyti. Pirmiausia nuvykome į Petropavlovsko tvirtovę, kur carų laikais buvo kalinami politiniai veikėjai ir buvo pinigų kalykla. Pinigus ir dabar čia kala, bet buvęs kalėjimas jau tik turistams parodyti. Be to, pagal sovietų standartą, man rodos, ši vieta netinkama kalėjimui. Tai greičiau tiktų sanatorijai. Kambariai dideli, langai platus, vaizdas į Nevos upę...

Išėjome pažūrėti tvirtovės iš upės pusės. Pamačiau idomų vaizdą. Leningrado bitnikai čia renka visą žiemą ir sildosi prieš saulę. Nusirengia, lieka Bikini kostiumuose, atsistoja už sienų bei kampų užvėjose ir saulinas. Aš pradėjau juos fotografuoti iš tolo. Netrukus atėjo tipelis ir pradėjo mane kloti. Girdi, užsieniečiai visada fotografuoja nešvarias vietas... Tada mano palydovas jam paaiškino, kad aš fotografau iš tolo, be to, nėra įstatymo, kuris draustų fotografuoti. Susirinko būrys žmonių, kurių didelė dauguma buvo už fotografavimą. Tik paskiau supratau, kad jis barėsi ant manęs ne už fotografimą, ty nuogų bitnikų, bet kad čia buvo primėtyta popiergalių.

Beje, virš Petropavlovsko tvirtovės vartų tebebuvo caro herbas — erelis su dviem galvomis.

Važinėjant po miestą, man teko matyti namas, kur buvo nužudytas Rasputinas, pro kurį lanką išmestas ir prie kurio tilto pakistas po ledu. Parodė caro Nikolajaus II meilužės namus, specialiai jai pastatytus. Tai buvo žinoma primabalerina Kresinska, dar esanti gyva. Rodė, kur gyveno Puškinas. Taip pat parodė ir tą namą, iš kur demokratinės Rusijos vyriausybės galva Krenskis, persirengęs, pabėgo. Parodė Smolno institutą, kur buvo išikūrus pirmasis revoliucinis bolševikų stabas. Mačiau teatrus, salas, kanalus ir tiltus.

Visa tai, kuo dabar Sovietų piliečiai džiūjojasi, yra carų laikų liekanos. Tiesa, karo metu Leningradas buvo nemažai nukentėjęs. Bet ty karo pėdsakų jau nematyti. Visi istoriniai pastatai atstatyti kaip buvę. Turiu pasakyti, kad didžiausią įspūdį man padarė caro Žiemos rūmai. Jų nuotraukose, kurias aš esu daug kartų matęs, negalima pastebėti visų smulkmenų. Dabar Žiemos rūmuose paveikslų galerija.

Apžiūrėję Petro Didžiojo paminklą, užskome į Isako soborą. Graži bažnyčia, žinoma, "neveikianti." Pastebėjau, kad beveik visos architektūrinio požiūriu idomos bažnyčios yra "neveikiančios" — paverstos muziejais ir valdžios prižiūrimos. Bet ir tos "neveikiančios" bažnyčios, nors patiems parapijonams ir nelengva jas užlaikyti, neblogoi atrodo. Turiu pasakyti, kad Isako soboras pastatytas su didele prabanga. Iš eilės sudėti buvusių carų sarkofagai. Carai vienoje pusėje, kunigaikščiai — kitoje. Iš eilės, pagal jų viešpatavimo laiką. Puikus milžiniškas ikonostas, iš gryo aukso, su brangiųjų akmenų ir perlų papuošalais. Sienose puikios mozaikos paveikslai, kurie dabar restauruojami. Taip pat kolonos, kurios buvo apdengtos, dabar pradėjusiu trupėti, malachitu.

Taip ir pravažinėjome iki vakaro, neturėję laiko net užkąsti. Mano palydovams atsisakius už eiti į restoraną, aš juos pakviečiau į operą. Sutiko, žadėjo po poros valandų sugrįžti ir mane pasiimti. Pasijutau alkanas ir todėl užėjau į restoraną, kuris šį kartą buvo tuščias. Man bevalgant, atėjo trys vyrai ir atsisdėjo prie gretimo stalo. Vienas jų atrodė matytas. Staiga prisiminiau jį iš Lietuvos laikų. Išiklausęs, kad jie kalbasi lietuviškai, aš priėjau prie jų stalo ir paklausiau: "Ar ponai nebūsit lietuviai?" Šis įvykis buvo vertas visos kelionės. Iš karto jiedu šypsojosi, bet kai išgirdo žodis "ponai," jų veidai suakmenėjo. Neprašytas atsisdėjau ir pradėjau su jais kalbėti. Mano pažįstamas mane prisiminė tik tada, kai aš jam papasakojau, kas aš esu, iš kur atvykęs ir t. t. Jis, žinoma, nė ne-

'Iš praeities tavo sūnūs...'

Kai 1936 metais, nepriklausomybės laikais, adv. Jonas Bagdžiūnas-Borden nuvyko į Lietuvą, kaip Amerikos Lietuvos Sporto Komiteto igaliotinis, kviešti Lietuvos sportininkus į Ameriką parungtinti auti su čionykščiais lietuviams sportininkais, jis aplankė Palangą ir ten vasarėjo keletą savaičių. Bevišėdamas susipažino su daugeliu Lietuvos inteligentų, jų tarpe su dr. J. Nemeika, dail. A. Žmuidzinavičium ir adv. Zigmu Toliūsiu. Vieną gražią dieną, po

sapnavo mane čia sutikti. Kiti du vyrukai, paskiau taip pat išitraukė į pokalbį, apie save man nieko nepasakė. Tik tiek, kad jiedu netrukus grįžta traukiniu į Kauną.

Besikalbant, atsirado ir mano architektai. Atsisveikinau su tautiečiais ir išvykau į Marijinos teatrą žiūrėti Traviatos spektaklio. Turiu pasakyti, kad tarp Didžiojo Teatro Maskvoje ir Marijinos Leningrade, vidaus įrengimo atžvilgiu, daug skirtumo. Pirmojo vidus auksuotas, o antrojo baltas kaip sniegas.

Laikė kelionės, nusisaldžiau ir pradėjau stipriai kosėti. Mano palydovai dėl to labai susirūpino. Apleidus teatrą, jie užėjo į vaistinę ir nupirko vaistų nuo kosulio. Padėjo.

Grįžęs į viesbutį, tuojau griuvau į lovą ir man atrodė, kad aš vos spėjau užmigti, kai suskambėjo telefonas. Mat, viesbučio tarnautojė prašiau mane pažadinti 8 valandą ryto. Atsikėlęs ir vėl "iš atminties" apsiskutęs, nubėgau pusryčių, kur mano palydovai jau laukė. Kadangi iš pat ryto turėjau pasimatyti su vyriausiu Leningrado architektu, todėl sėdome į mašiną ir vėl skubėjome, nes, kaip paprastai, vėlavomės. (Bus daugiau)

Kitą savaitę: "MANO KELIONĖ I VILNIŲ,"

maudymosi, jie nuvyko į Kretingą, kur aplankė istoriskas vietas: bažnyčias, vienuolynus ir įvairias įstaigas. Adv. Bagdžiūnas kalbėjosi su ūkininkais, kurie tą dieną buvo atvykę į Kretingą. Mat, advokatas Bagdžiūnas domėjosi Lietuvos ūkininkų gyvenimu. Viešėdamas Lietuvoje, jis dažnai lankė Lietuvos kaimus ir miestus, atidžiai sekdamas gyvenimą Lietuvoje, taip pat lygindamas jį su lietuvių gyvenimu Amerikoje. Paklaustas vieno ūkininko, kur advokatas Bagdžiūnas norėtų praleisti likusius savo amžiaus metus, Amerikoje ar Lietuvoje, atsakė: "Gimiau Lietuvoje, augau dalį gyvenimo Lietuvoje ir norėčiau čia pasilaidoti."

Nuotraukoje (prie paminklo Kretingoje) Dr. J. Nemeika, adv. Jonas Bagdžiūnas, dail. A. Žmuidzinavičius, adv. Z. Toliūsis.

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.

Telefonas: MAin 4-6400

700 Caroline Avenue

N. Valley Stream, N. Y.

Tel. VALley Stream 5-0783

- BULGLARY - COMPENSATION -
HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

Send Now For
"STELLA'S LUCKY STAR"

PRICE: \$5.00 tax included

No C. O. D.

These beautiful, gold plated five-point Stars may be worn on a chain as a pendant or on a key ring. A Goldfilled chain is given with every "Lucky Star" ordered.

"STELLA'S LUCKY STAR"

4017 FIFTH AVENUE

Brooklyn 32, New York

* Reg. U. S. Pat. Off.

Lake Hotel

ASBURY PARK, N. J.

SEVENTH IR PARK AVES. Tel. Prospect 4-7788 ir 6-9671

DIDZIAUSIA IR GRĄZIAUSIA LIETUVIŲ VASARVIETĖ
ATLANTO PAKRANTEJE

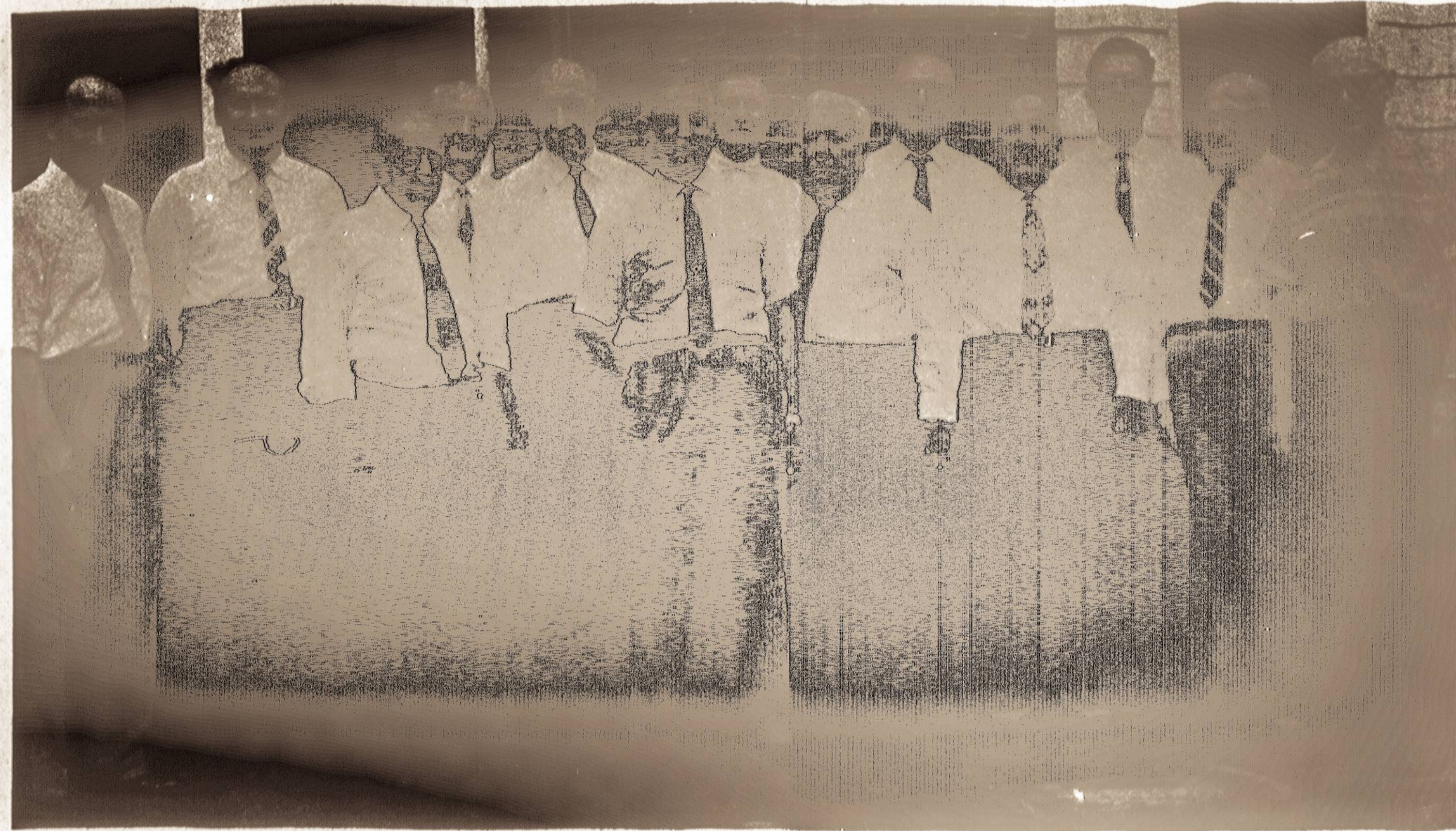
Gražūs kambariai. Svežias maistas. Žemos kainos. Vakaraš šokiams groja orkestras. Tarp dviejų ežerų, prie pat okeano paplūdimio. Kreiptis: Edmundas Kubaitis, prezidentas, arba A. Žemaitis, viceprezidentas-sekretorius.

Vienybė, 1960 m. birželio 10 d.

LIETUVIAI PAVEIKSLUOSE

VIRŠUJE: Moterų Vienybės pavasario ballaus svečiai bei viešnios: Roy Powlow, Gabija Kulber, Alva Zankus, Antoinette Binkins, Aldona ir Vito Gobuzas, Stella ir Vito Matullonis, Helen Kulber — Kubokienė ir kt. Apačioje: Galminas, Ambrozaitienė, Galminienė, Liogiai, Ambrozaitis. Apatinėse trijose nuotraukose: Moterų Vienybės pavasario ballaus publika toka. Tarp įsilinksmintųjų matomos: Mildred Mitchell, Adelė Mazeikienė, Šimėnai su savo dukterimis ir Zentais ir kiti. Aplink stalą: Ruzgas, Gudelis, Katinas, Andriusienė, Koncė ir kiti. J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

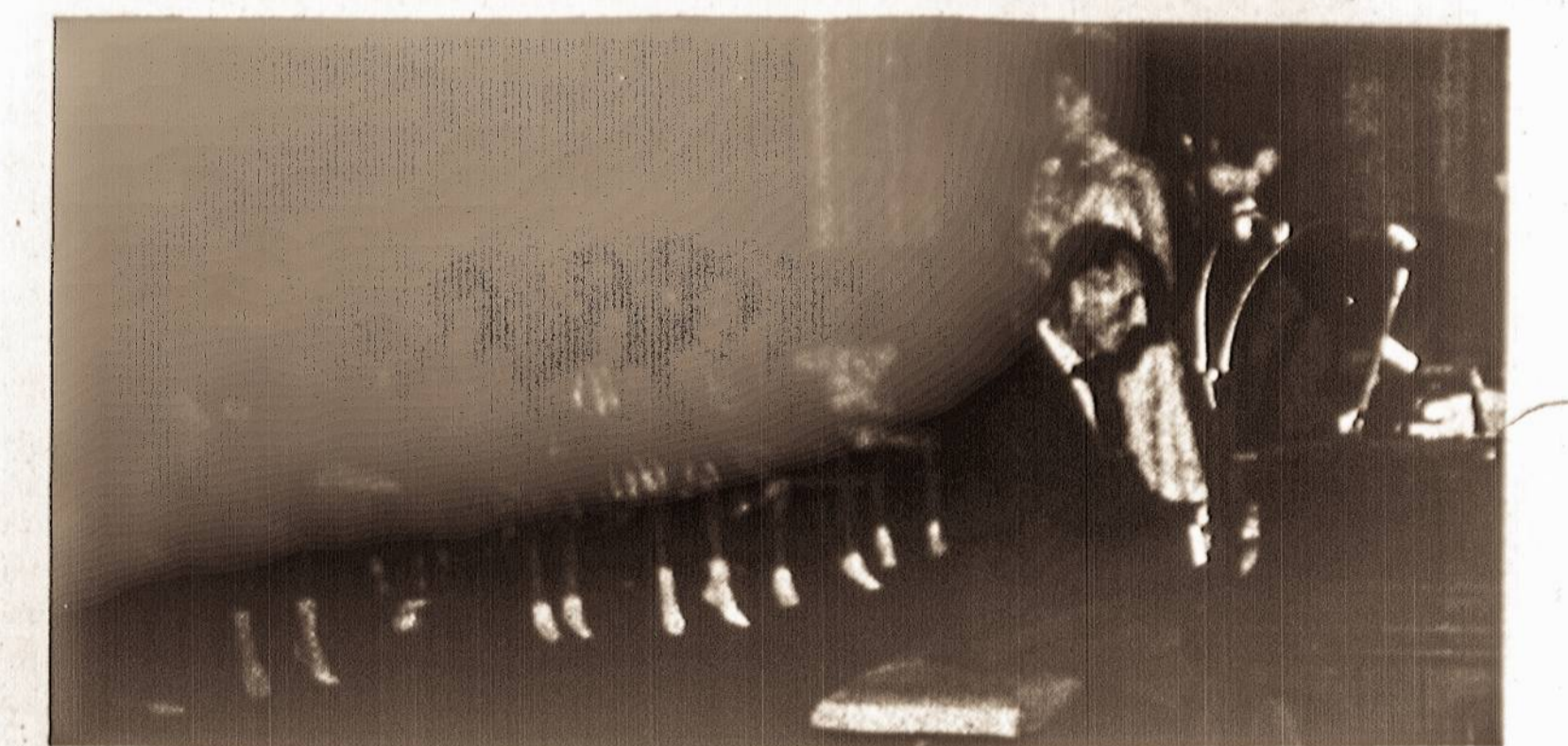
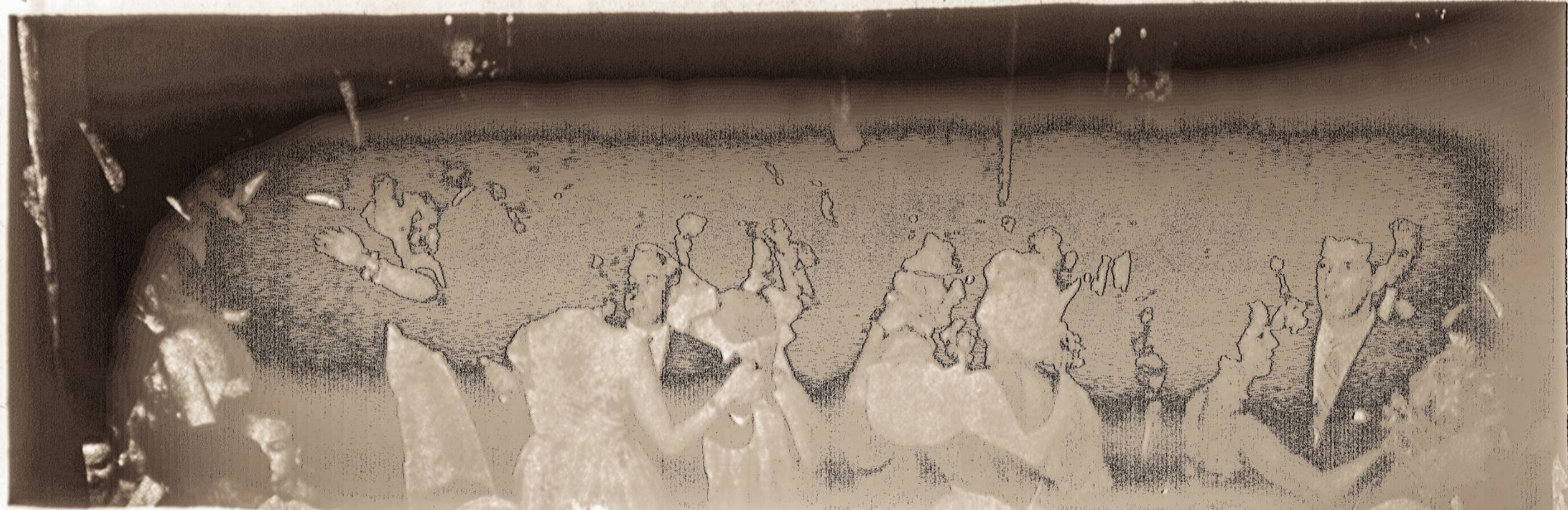
Vienybėčių saskrydis naujoje Trečiokų rezidencijoje, East Orange, N. J. Iš kairės: K. Trečiokas, J. Valaitis, J. Garolis, J. Paknis, A. S. Trečiokas, J. Katillus, J. Kralkauskas, G. Abrolat, J. Narušis, S. Gudas, W. Sinušas, J. Paknis, I. Budreckis.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

DEŠINĖJE: Korp! Vytytis Garbės Narys prof. Stp. Kolupaila ir visuomenininkas Br. Kvikiys Filisterių Skautų Sąjungos suvažiavimo metu, Linkų Vasarvietėje — Christiana Lodge — Edwardsburgh, Mich. G. Peniko nuotrauka

Birželio 4 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje vienybėtis Jurgis Krušinskas susituokė su Gedrute Ofner. Vestuvių pokylis įvyko Lietuvių Pilečių Klubo salėje, Brooklyne. Nuotraukoje: jaunavedžiai. A. Kundroto nuotrauka

A. Kundroto nuotraukos

VIRŠUJE:

MUZIKA J. STANKŪNO mokinių koncertas, įvykęs birželio 3 d. Linden, N. J. Viršuje publika. Apačioje J. Stankūnas akomponuoja savo dukteriai solistei Irenai Stankūnaitei.

AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIŅĒ KOLEGIJA: R. Arūnaitė, D. Alytaitė, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, A. Rimas ir A. Šileikytė.
MEDŽIAGĄ SIŪSTI: D. Alytaitė, 21-28 Bleecker St. Brooklyn 37, N. Y.

D. Peniko nuotrauka

FILISTERIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS suvažiavimo proga baigusios studijas yra pakeliamos į filisteres.

FILISTERIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 28 – 30 d. (za-
liuojančią Linkų vasarvietę ne-
toli Chicagos suvažiavo filiste-
riai skautai iš įvairių JAV ir
Kanados vietovių. Buvo nutarta
įsteigti atskirą Filisterių Skautų
Sąjungą (FSS) Akademinių
Skautų Sąjūdžio (ASS) rėmuose.
Taigi, nuo dabar ASS sudarys
dvi grupės – Studentų Skautų
Sąjungą (SSS) ir FSS.

Suvažiavimą atidarė L.
Maskaliūnas, pakviestas
pirmininkauti G. Šerną ir R.
Kezį.

Pradžioje buvo išklausti
pranešimai apie filisterius
skautus ir galimybes juos ap-
jungti įvairiose vietovėse. Pra-
nešimus padarė: R. Kezys –
New York, M. Leknickaitė –
Cleveland, J. Pečiūrienė –
Detroit, G. Kurpis – Boston,
V. Varnas – Los Angeles, B.
Vaškėlis – Toronto, L. Maska-
liūnas – Chicago ir dr. A. Avi-
zienis – Urbana.

Moderuojant dr. E. Kamin-
skui, buvo išklaustyta pasisaky-
mai skirtingų kartų atstovų dėl
galimybių dirbti vienoje orga-
nizacijoje. Lietuvos universi-
teto auklėtinius atstovavo arch.
B. Lukšaitė, Vokietijos – A.
Stepaitis ir JAV – dr. A. Avi-
zienis. Visi kalbėtojai pareiš-
kė, kad jų kartos vienu ar kitu
atžvilgiu yra nepaprastos ir to-
dėl jas kritikuojant reiktų joms
taikyti lengvatas. Galutinėje
išvadoje buvo priimta, kad
konfliktas tarp kartų yra dau-
giau dirbtinas negu tikras.

Visi kiti programos punktai
buvo vedami atskiruose rate-
liuose. Br. Vaškėlis iš Toronto
padarė išsamų ir įdomų prane-
šimą apie steigimosi kultūrinę

nuosmukį. Ji, kaip koreferen-
tas, papildė dr. E. Kaminską.
Buvo nuspręsta FSS-gai imtis
pozityvių darbų su tikslu pa-
kilti iš kultūrinio nuosmukio,
taip pat pasipriešinti ir nermti
asmenų bei institucijų kultūros
vardu varančių menkystės ak-
ciją, remti pajėgių ir kūrybin-
gų asmenų kūrybinius darbus.

Kitame ratelyje tuo pačiu
metu O. J. Liubinską diskutavo
santykius tarp FSS ir SSS. Nu-
spręsta, kad studentai, gavę
bakaluro laipsnį, neilgiau
kaip 2 metu gali pasilikti SSS
nariai. Tokiu būdu studentų
veikla bus griežtai atskirta nuo
filisterių, ko iki šiol nebuvo ne
vien pas akademikus skautus,
bet ir visose kitose akademine-
se organizacijose. Taipogi nu-
spręsta, kad FSS-gai gali pri-
klaustyti filisteriai ir nebuvo
Korp! Vytis arba Akademikų
Skautų Dr-vės nariai, bet esą
skautiškų pažiūrų ir akademinio
nusiteikimo.

V. Černius, kuris ruošiasi
daktaro laipsniui socialinių –
psichologinių mokslų srityje,
buvo paruošęs specialias for-
mas, kurias suvažiavimo daly-
viai užpildė, ir tokiu būdu jis
padarė išvadą apie FSS narių
pageidavimus veiklos, atliktinų
darbų, tarporganizacinio bend-
ravimo ir kitais atžvilgiais.

Mūsų Vyčio redaktorius A.
Mickevičius ir D. Tallat Kelp-
saitė padarė trumpus praneši-
mus FSS visuomeninės – tauti-
nės programos reikalu.

FSS neaiški padėtis lietu-
viškosios skautijos organizaci-
niuose rėmuose buvo diskutuo-
jama atskirame ratelyje, kurias
pravedė R. Minkūnas iš Clevel-

lando. Čia buvo pasisakyta,
kad ASS turėtų būti trečioje
Liet. Skautų S-gos šaka (šalia
Brolijos ir Seserijos) su lygiomis
teisėmis ir pareigomis. Buvo
stipriai pasisakyta už FSS narių
paramą skautų – skaučių veik-
loje.

Didžiausią dėmesį ir kar-
ščiausias diskusijas išsukė R.
Kezio ir T. Remeikio pasiūly-
mai FSS politinės programos
reikalu. Rezoliucijos priėmimų
metu po ilgų ginčų šie pasiūly-
mai nebuvo priimti. Vėliau
paaiškėjo, kad pasisakiusieji
prieš šią rezoliuciją nesutiko
tik dėl formos, bet esmėje su
visais pasiūlymais sutiko.

Kun. dr. J. Kubilius, SJ,
nauju ir originaliu žvilgsniu
analizavo akademiko skauto
religines pareigas. Korp! Vytis
Garbės Narys prof. Stp. Kolu-
paila kalbėjo apie humaniškąjį
aspektą skauto ideologijoje.

Po visų ratelių diskusijų ir
plenumo posėdžių buvo priim-
tos rezoliucijos nustatančios
FSS veiklos gaires ir pobūdį,
priimtos programos kultūrinei –
visuomenei veiklai išvystyti
ir kt.

Vidinės veiklos diskusijose
buvo pasisakyta už jaunų stu-
dentų skatinimą lankyti litua-
nistikos kursus Fordhamo uni-
versitete. Šiuo met yra paskir-
tos dvi stipendijos po 200 dol.
šių kursų lankytojams. Ateityje
numatoma šias stipendijas pa-
didinti. Stipendijas skiria ASS
dr. Vyčio Šalpos Fondas, ku-
riam pirmininkauja prof. Kolu-
paila.

Suvažiavimui baigiantis
buvo išrinkta pirmoji FSS Cent-
ro Valdyba: DALE KOKLYTE,

Akademinė pastogė

Jonas Bačanskas, Liet. Stud. S-gos New Yorko sk. pirm.,
gavo magistro laipsnį finansų mokslo šakoje. Jonas lankė
Columbijos universitetą. Kol. Bačanskas yra Korp! Vytis filis-
teris ir aktyvus sportininkas.

Dalia Bulgaraukaitė, aktyviai besireiškianti akademikų
skaučių veikloje, šį mėnesį iš Fordhamo universiteto gavo ma-
gistro laipsnį chemijos srityje. Dalia sekanti semestrą tęs sa-
vo studijas, siekdama daktaro laipsnio.

Vytis Ramanauskas, buvęs ASS New Yorko skyriaus pirm.
birž. 4 d. Toronte susituokė su S. Skirgailaite. Į vestuves iš
New Yorko buvo nuvykę apie 20 akademikų skautų.

R. Semata iš Clevelando baigė teisės mokslus su Bachelor
of Science laipsniu Marshall Law School.

Amandai Gelazytei iš Clevelando Ursuline College suteikė
bakaluro laipsnį chemijos srityje. Amanda, kuri studijų me-
tais aktyviai reikėsi akademikų skaučių ir studentų veikloje,
pradės dėstyti chemiją Maple Heights gimnazijoje.

Jurgis Birutis išrinktas naujuoju Akademinių Skautų Sąjū-
džio New Yorko skyriaus pirmininku.

Akademikų susirinkimas

Gegužės 20 d. Ramanauskų
dinas iš pareigų, naujuoju sky-
riaus pirmininku buvo išrinktas
J. Birutis. V. Ramanauskas
painformavo apie jo kadencijos
metu atliktus skyriaus darbus,
iš kurių bene svarbiausias buvo
sėkmingas jaunųjų dailininkų
parados surengimas.

Po kol. Remeikio praneši-
mo, V. Ramanauskui atsistaty-

Siais metais pirmą kartą
ASS vasaros stovykla ir visuoti-
nis suvažiavimas vyks rytiniame
pakraštyje savaitę po Labor
Day. New Yorko skyriui yra pa-
vesta surasti stovyklavietę ir
sudaryti stovyklos programą.
Stovyklavietes suradimo komi-
sija sudaro D. Nenortaitė, G.
Penikas ir S. Sirusas. Tam tik-
slui išrinkta komisija: L. Pet-
rauskaitė, D. Nenortaitė, G.
Penikas ir S. Sirusas.

Susirinkime dalyvavo gau-
sus būrys New Yorko ir New
Jersey akademikų. Buvo ypač
džiugu matyti tiek daug naujų
ASD ir Korp! Vytis narių.

D. A.

CELEBRATING OUR
100th ANNIVERSARY
Latest dividends declared

3 3/4%

Total quarterly dividend on balances
maintained for two or more years (3 1/2%
regular plus 1/4% special)

3 1/2%

Regular quarterly dividend
FROM DAY OF DEPOSIT
COMPOUNDED QUARTERLY
Open an account at either office.
Come in -- write -- or telephone.

EASTERN PARKWAY OFFICE:
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Mon. to Fri. 9 A. M. - 3 P. M.
Monday evenings 5 P. M. to 8 P. M.
President 3-7000

BROADWAY OFFICE:
135 Broadway at Bedford Ave.
Tues. to Fri. 9 A. M. - 3 P. M.
Monday 9 A. M. - 7 P. M.
STag 2-6676

Brooklyn, New York

THE Kings County
SAVINGS BANK

1860-----1960

A Century of Service to Savers
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Vienybė, 1960 m. birželio 10 d.

TOBULA RAIDYNO FORMA

Tęsinys

3. Lotynų raidyno sudėtis

Nusistovėjęs apie 4 š. pr. K. lotynų raidynas turėjo 5 balses: A, E, I, O, V ir 16 priebalsių: B, C, D, F, G, H, (K), L, M, N, P, Q, R, S, T, X, taigi iš viso 21 raidę. Kaip buvo minėta, I reiškė dar ir priebalsę j, o priebalsę w (lietuviškai v). Kodėl lotynai neišvėdė šioms priebalsėms atskirų raidžių? Galima tik vienaip ar kitaip spėlioti, bet aišku tik viena, kad tai buvo lotynų raidyno trūkumas.

Lotynai neperėmė graikiškai-etruskų raidžių: THETA, KSI, PHI, CHI ir jau minėtos ZETA, nes tokių garsų savo kalboj tada neturėjo. Bet klasikiniiais laikais, kai daug graikiškų žodžių imta vartoti lotynų literatūroje, buvo paskolintos iš graikų klasikinio raidyno raidės Y ir Z tiems graikiškiems skoliniams rašyti, pav., ZEPHYRUS. Tiedvi raidė buvo padėtos raidyno gale, ir tokiu būdu klasikinis lotynų, arba romėnų raidynų (1 š. pr. K.) turėjo 23 raides (Zr. lentelę, Brėž. 12).

Čia galima pridėti, kad nuo to pat meto lotynų rašte imta vartoti ir dviejų raidžių samplakos Th, Ph ir Ch graikiškuose skolinuose transkribuoti graikiškas raides THETA, PHI ir CHI.

RAIDŽIŲ VARDAI

Lotynai savo raides vadino ne kokiais specialiais vardais, o labai paprastai ir, reikia pripažinti, praktiškai: raidžių reiškiamu garsu. Taip, balsių vardai tebuvo tik balsių ištarimas, priebalsių vardai buvo padaromi, prie priebalsinio garso pridėdant E, taigi B vadinosi BE, D - DE ir tt. Raidės C, K ir Q vadinosi KE, KA ir KU: toki jų vardai kaip tik rodo, kad tos raidės reiškė viena garsą K prieš skirtingas balses. Raidės X vardas "iks" tebuvo apgręžtinis graikiškas "ksi", o raidžių Y ir Z vardai palikti graikiški - "upsilon" ir "zet", nes ir tos raidės ne labai buvo skaitomos tikromis lotyniškoms (ar romėniškoms) raidėmis.

Šitokių raidžių vadinimo būdą lotynai neabejotinai perėmė iš etruskų.

Rašo J. Botyrius

Bražiniai G. Botyrius

Kaip matome, lotynų raidynas nepasizymėjo tobulumu. Lotynų kalbos ir gramatikos reikalavimus jis tenkino dar mažiau, nei, sakysime, graikų raidynas graikų kalbos reikalavimus. Tą aiškiai rodo, tarp kita ko, ir tai, kad buvo vartotos net trys raidės vienam garsui (k), o kitiems garsams (j, w) visai nebuvo atskirų raidžių.

Užtat 1 š. po K. imperatorius Klaudijus bandė įvesti tris naujas raides: DIGAMMA INVERSUM (apverstą digamma) garsui W (v), ANTISIGMA (apgręžtą C) garsų junginiui PS ar BS ir pusę raidės H garsui kaip vokiečių U, bet šios raidės nebuvo visų rašytojų priimtos ir į raidyną nepateko.

Taip išsėmėjusius to išpročius keisti buvo sunku net senovės amžiais ir net imperatoriams!

KLASIKINĖS ROMĖNŲ RAIDĖS

Tačiau romėnams priklausė didelis nuopelnas raidžių formos išbulvinimo srityje.

Sakoma "romėnams", o ne "lotynams", nes į galingą imperiją išaugusioje Romos valstybėje visur tebuvo vartojamas romėnų vardas, taigi ir lotynų raidyno klasikinė forma ir vėlesnes jo formas Vakarų kraštuose daugiau įprasta vadinti "romėnišku raidynu".

Pirmųjų lotyniškų įrašų raidės, kaip matėme, buvo tokios pat negražios, kaip ir ankstyvosios/etruskų ar senosios graikų raidės. Bet romėnai netrukus jų linijas išdalino, vienas ištiesino, kitas skoningai išlenkė puslankiu, padarė apskritimus, sulygino raidžių didumą. Todėl jau 4-to š. pr. K. paminkliniuose įrašuose raidžių formos žymiai tobulėnės. Taip pat kai kurios raidės gan skiriasi nuo tų pat raidžių graikų raidyne. Toki skirtingi raidžių bruožai yra šiose raidėse: D (kurį šią formą gavo iš etruskiškų, arba itališkų, raidynų), C ir G (kurios lenktas formas gavo pagražinus laužytas linijas), pagaliau L ir P.

Dėl bendradarbiavimo su komunistais

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba, 1960 gegužės 25 dienos posėdy apsvačiusi kultūrinio bendradarbiavimo klausimą su komunistinės valios - bei minties - reiškimais okupuotoje Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje, pareiškia:

1. Tokio bendradarbiavimo su okupuotąja Lietuva negali būti apskritai, nes tai reikštų bendradarbiavimą su Maskva, primetusia Lietuvai savo režimą ir sukauščiusia joje bet kokią kūrybinį kultūrinį reiškimą.

2. Taip pat negalimas bet koks bendradarbiavimas ir su Lietuviškos kilmės komunistais Amerikoje, kurie, būdami kurti ir akli dabartinei Lietuvos ir lietuvių tautos nelaimėi,

atsistoja Lietuvos okupanto kolonijinio imperializmo interesų pusėje. Jų nusikaltimas savo kilmės kraštui ir lietuvių tautai juo labiau padidėja, kad, gyvendami laisvajame pasaulyje, turi laisvo apsisprendimo galimybę.

3. Jei Lietuvoje ir šiuo metu pasirodo kūrybinių pastangų bei laimėjimų, tai yra ne okupanto ir jo vietinių tarnų, bet kūrybinio tautos gajumo ir veržlumo nuopelnas. Todėl šis pareiškimas nereiškia taip pat atsisirbimo nuo lietuvių kūrybinių pastangų ir laimėjimų, prasiveržiančių pro okupanto priespaudą - tokius laimėjimus mes priimame ir jais gerimeis bei didžiuojamės.

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, HI-FI stereo fonografai, dulkų siurbiai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems HI-FI.

Taisoma televizija, stereo HI-FI bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

Atostogos be rūpesčių

praleisti kviečia Lušiai ir Veitai jų vilose MEŠKA ir MEŠKIUKAS saulėtame Cape Cod, kurio krantus skalauja Golfo srovės šildomos Atlanto bangos. Ten rasite tikrai

- *ramią ir gražią aplinką
- *patogius kambarius
- *gerą ir sveiką maistą

*neužmirštamą Silver Beach
Kainos neaukštos, o užsiskaičiusiems iki birželio 15 d. dar 10% nuolaida. Adresas: MEŠKA Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. Iki birželio 10 d. kreiptis S. M. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Telefonas: EVERgreen 7-5576.

Dail. R. Viesulas laimėjo Ford Foundation premiją \$1,000. Šiai premijai ji rekomendavo Cincinnati, Ohio muziejus.

A. Mrozinsko plano mokinių recitalis įvyksta birželio 18 d. Apreiškimo Par. salėje. Brooklyne. Pradžią 6 val. vak. Dalyvaus apie 30 mokinių.

ieškantiems poilsio ir ramybės

TRAKAI

Prie ežero su valstybės tvarkomu plažu. Patogūs kambariai šiltas ir šaltas vanduo, dušai. Valgi galima patiems gamintis ar gauti vietoje.

J. PAKNYS
Box 126, Thompson, Conn.
Tel. WALnut 3-2836

Festival RESTORANAS IR BARAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

Gerai pietūs ir vakarienė - jaukus baras - salė susirinkimams - vestuvėms ir pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių
Lietuviškiams suėjimams NEMOKAMAI

VACYS STEFONIS, Savininkas

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE PRANAS, BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

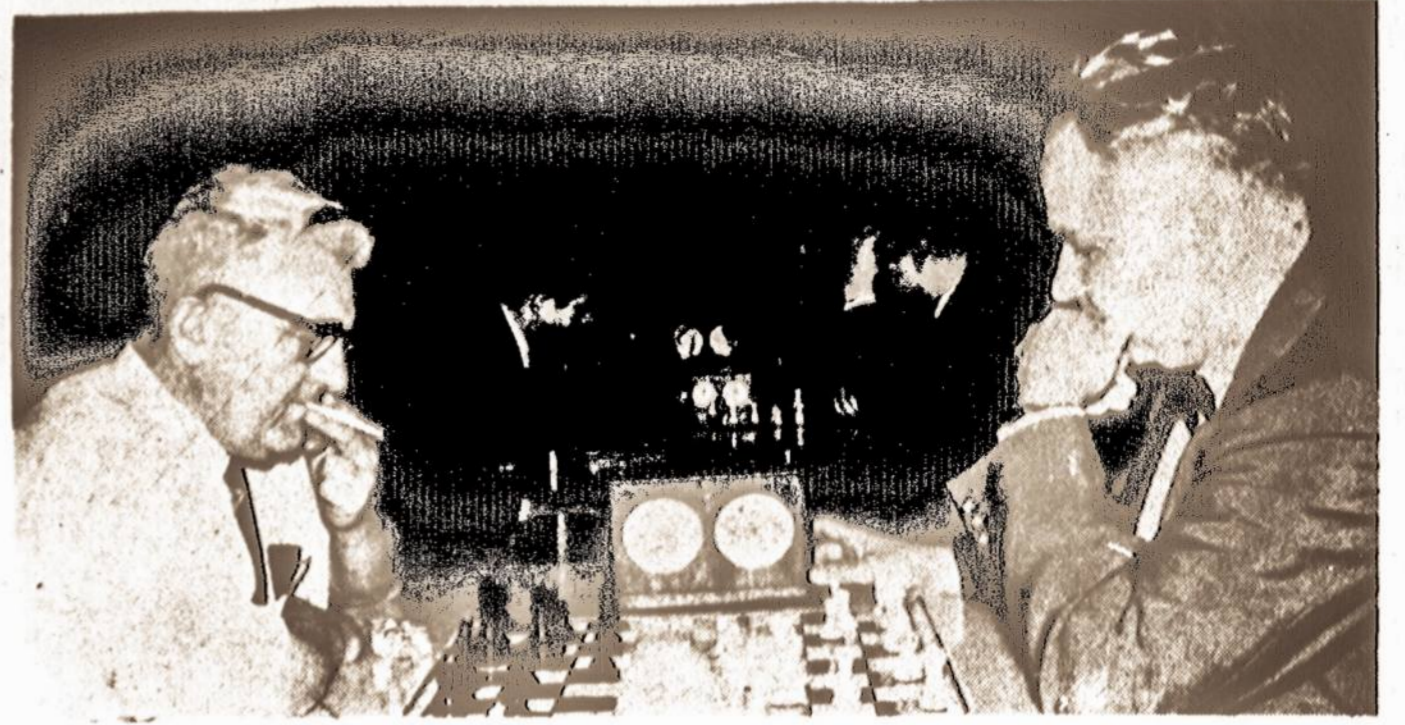
86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 6-9519

Sportas

Chicago LFK Lituanicos futbolo komanda atakuoja ukrainiečių Wings futbolininkus per rungtynes Marquette parko aikštėje. Lituanica šiuo metu žaidžia augščiausioje grupėje - "major" divizione.

Povilas Tautvaišas, Chicago ir Illinois šachmatų meisteris, neseniai vėl laimėjęs pirmą vietą Chicago pirmenybėse, žaidžia su kitu stipresniu Chicago šachmatininku Aleksandru Zujumi (kairėje).

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Sestadienį L. S. K. Jaunučiai žaidė šio sezono paskutines futbolo rungtynes prieš Hoboken S C Jaunučius. Musiškiai laimėjo 4:0. Įvarčius įmūsė Giedrius Klivečka 2, Balsys 1 ir Žadvydas 1. Komandos sudėtis buvo: V. Paprockas, Snieška, R. Krushowy, Vasiliasukas, Trumpas, Gerdvilas, Petėnas, Vaičiulis, G. Klivečka, Balsys ir Žadvydas.

Ateinantį sekmadienį, 2 val. po pietų Metropolitan Oval aikštėje Maspeth mūsų pirmoji vienuolikė žaidžia prieš

Austria, S. C. vienuolikę. Šios rungtynės dėl pasilikimo I-moje Lygoje.

Lietuvių Sporto Klubu tradicinis metinis Piknikas įvyks birželio 19 d. Idlewild Park Inn, Rockaway Blvd. & 278th St., Springfield Gardens, L. I., netoli Idlewild aerodromo.

Susisiekimo galimūmā: iš Parsons Blvd. ir Hillside Ave., Jamaica, N. Y., Far Rockaway busu. Važiuojant IND subway (8th Avenue) Fulton Street linija važiuoti iki Rockaway Blvd., iš kur persėsti į autobusų einantį į Far Rockaway.

Ed. Sulaičio nuotraukos

Važiuojant BMT (Jamaica linija) išlipti Woodhaven Blvd. ir persėsti į Green Bus, kuris eina į Far Rockaway.

A. KYNASTAS

Operetės choras kviečiamas

Ši seštadienį, birželio 11, sezono uzbaiigimo proga Operetės choras kviečia visus choro bičiulius ir dainos mylėtojus atsilankyti į linksmą gegužinę, kuri įvyks žaliuynuose paslėgtame Great Necke, Kasmočių parke, 89-91 Steamboat Road. Programą sudarys choro dainos. Po programos - šokiai, grojant R. Butrimo orkestrui.

PAREMKITE SPORTUOJANTĮ JAUNIMĄ!

LIETUVIŲ SPORTO KLUBO NEW YORKE

Tradicinis - Metinis

PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

įvyks

SEKMADIENĮ - 1960 M. BIRŽELIO 19 DIENĄ

IDLEWILD PARK INN

Rockaway Blvd. & 248th Street, Springfield Gardens, L. I.

(netoli Idlewild Airport)

PROGRAMOJE:

1. New York State Cub 1954/1955 metų žaidikams taurių įteikimas;
2. Loterija - bufetas.
3. Šokiai - Romo Butrimo orkestras.

PIKNIKO PRADŽIA 1 val. p. p.

Įžanga (įskaitant taksus) - \$1.00

Visame New Yorke nerastė gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncerta, sokius, vestuves ar prakalbas - saliese gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.

L. MOLIN - Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliiui reikalingas bet koks - didelis ar mažas pataisymas.

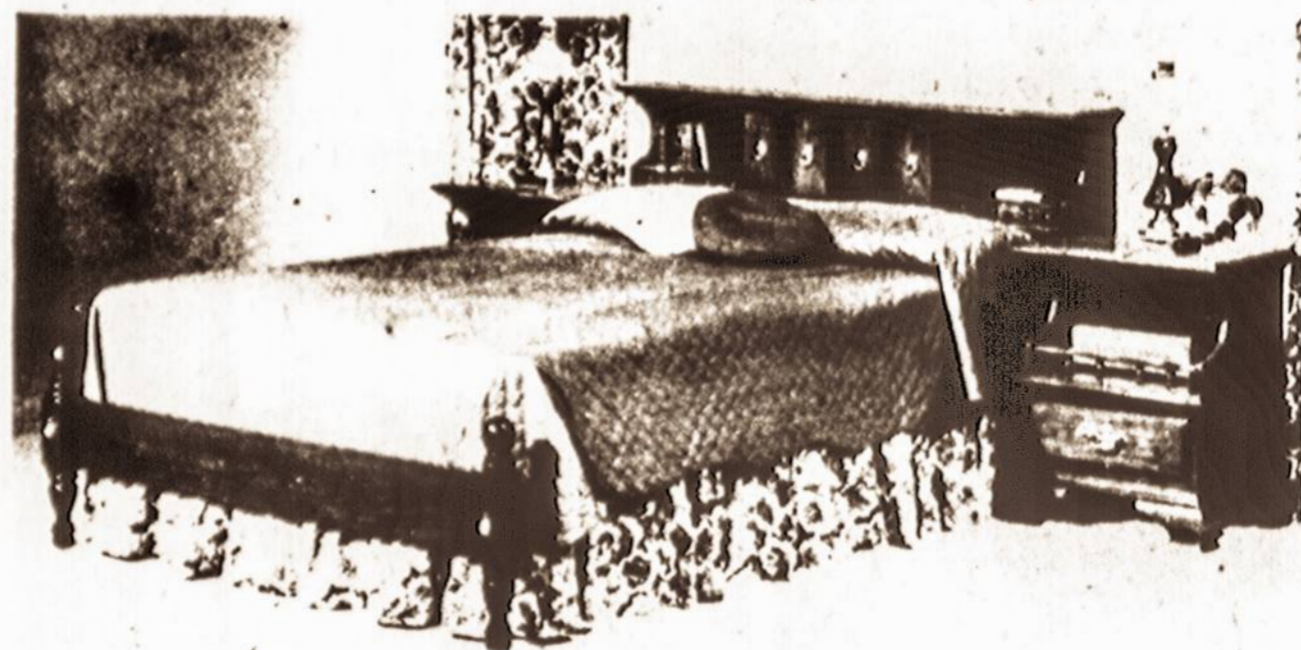
COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
83-42 WOODHAVEN BOULEVARD

WOODHAVEN, N. Y.
(56th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.

3427 Fulton Street Brooklyn 8 N. Y.

KAM MOKĖTI BRANGIAU, JEIGU GALIMA GAUTI PIGIAU!

Telefonas: APlagate 7-8802

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS

SILVER BELL BAKING CO.
A. RADŽIŪNAS,

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokyliams

Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Park Florist

MATTHEW MAŽEIKAS
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

Vienybė, 1960 m. birželio 10 d.

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVERgreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Sale vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIONAI
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-35 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Iškurtas 1903 metais)
SENAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams
1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI - PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARŲ PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS IVAIRIEMS REIKALAMS

KLAUSKITE PATYS SAVES

I žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS I U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėžes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP i visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

263 Market St. Newark 2, N. J. MARKet 3-1968	716 Walnut St. Philadelphia 6, Pa. WALnut 5-3455	1991 Broadway New York 23, N. Y. LYceum 5-0900
390 W. Broadway S. Boston 27, Mass. ANDrew 8-8734	4102 Archer Ave. Chicago 32, Ill. FRontier 6-6399	6446 Michigan Ave. Detroit 10, Mich. TASHmoo 5-7560
346 Third Ave. Pittsburgh 22, Pa. GRant 1-3712	1313 Addison Rd. Superior Ave. & 71 St. Cleveland 3, Ohio UTah 1-0807	683 Hudson Ave. Rochester 21, N. Y. BAKER 5-5923
851 Ho'lins St. Baltimore 1, Md. MULberry 5-5737		979 Broad Street Trenton, N. J. Tel. EXport 4-8085

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

60th STREET BAR

Restoranas - Cocktail Lounge
60-02 COOPER AVE. BROOKLYN 27, N. Y.
(Trikampis: 80th Ave. Cooper Ave. ir 60th St.)
Telefonas: EVERgreen 2-9086
ALFONSAS VOLODKFVIČIUS, SAV.
Importuoti ir vietiniai gėrimai
Draugiškas patarnavimas.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTGUDIJA, LATVIJA, ESTIJA IR KITAS RESPUBLIKAS
Pasinaudok patikimu kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET Atdara kasdien nuo 9-6; Sekm. nuo 9-4. Licensed by USSR
NEW YORK 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

332 Filmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

39 Raymond Plaza W
NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-2877

MŪSŲ SKYRIAI -
11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

359 West Broadway
S. BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 3-4724

2134 W. Chicago Avenue
CHICAGO 22, ILL.
Tel. DICKens 2-8232

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patarnaudama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike - 12 dienų). Mūsų raštinėse yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies produktų. Prašykite mūsų nemokamo katalogo su visomis informacijomis apie muitą ir persiuntimą.

Minėjimas Philadelphiaj

Birželio įvykių minėjimas
čia bus birželio 19 dieną.

Lietuvių Bendruomenė kviečia lietuvių visuomenę atsiminti pirmųjų ir vėlesnių tremimų sukaktį. Minėjimo programa:

1. Pamaldos, suma visose lietuvių bažnyčiose.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje suma 10:30. Tuoj po pamaldų, 12 val., salėje minėjimo programa su neseniai grįžusio iš Lietuvos J. Stuko kalba. Trumpa meninė programa.

Užkandžiai, kurių metu bus atsakoma į klausimus. Bus rodomas filmas iš Lietuvos.

Kviečiami visi, nes tai visų mūsų svarbus reikalas.

SMULKŪS SKELBIMAI

PARDUODAMAS gražus maždaug 25 akrų žemės plotas garsioje Princetono apylinkėje. Grynas oras, taip pat geriausios darbo galimybės kvalifikuotiems technikiniamis žmonėms. Kreiptis: ALFONSAS ANDRULIS, Hollow Rd., Skillman RFD, New Jersey, Tel. FLanders 9-5960.

PARDUODAMA MAISTO krautuvė (grosernė) gražioje Woodhaveno sekcijoje. Darbo valandos nuo 7:30 iki 7 val. vak., išskyrus sekmadienius. Puiki proga jauni porai. Apylinkėje daug lietuvių. Savininkas turi pasitraukti. Skambinti po 7 v. v. Tel. MI 2-4630.

REIKALINGA moteris namų priežiūrai, 10 metų amžiaus vaikas, 50 dolerių savaitėi, taip pat kambarys miegoti. Rekomendacijos. Kreiptis: CO 7-4000.

PARDUODAMAS 4 aukštų 6 būty mūrinis namas prieinama kaina. Su šiluma ir kitais įrengimais. Skambinti: STagg 2-4409.

IŠNUOMUOJAMI: 5 kambarių butas su veranda (porčiu) Richmond Hill, šeimai arba pavieniams asmenims su apstatymu ar be; taip pat 5 kambarių butas East New Yorke - šeimai. Teirautis po 7 v. v. Tel. VIRginia 6-0467.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ

N. Jasiukynaitė kviečia atsilankyti į tapybos ir skulptūros parodą, atdarą nuo 3 iki 7 v. v. The National Arts Club galerijoje, 15 Gramercy Park, New Yorke. Paroda, kurioje yra išstatyti du dailininkės Jasiukynaitės paveiksai, tęsis iki birželio 29 d.

Darius Bakūnas, mūsų Los Angeles bendradarbio Vlado Bakūno sūnus, birželio 5 d. išvyko į Amerikos Karo Aviacijos mokyklą, į kurią iš Los Angeles karinės apygardos 211 kandidatų buvo priimti tik 8.

Vytautas Gerulaitis, transporto bei kraustymo kontoros savininkas, praneša savo naują gyvenamąją vietą: 159-23 99th St., Howard Beach, L. I., N. Y. Tel. MI 1-7092.

Dr. S. Petrauskas, su žmona, dr. I. Giedrikiene, B. Lukošius ir inž. S. Giedrikis viešėjo Lake Hotel vasarvietėje, Asbury Park, N. J.

P. Račiukaitis, K. Sadauskas, Ed. Lizaitis ir V. Motiekūnas iš Baltimorės buvo atvykę į Lake Hotel, Asbury Park, N. J. atidarymą. Sužavėti vasarvietė, svečiai išbuvo net tris dienas.

Bal. Strunevičius su žmona praeitą sekmadienį Vyt. Belecko svetainėje minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje ta proga trys kunigai atnašavo mišias. Pokylyje dalyvavo apie 130 asmenų.

Inž. A. Mačionis pustručios savaitės ilsėjosi Kraunaičių vasarvietėje, Druskonie Hall, Andes, N. Y. Ten lankėsi ir kiti du inžinieriai: Mačiūnas ir Blrutis.

Prof. St. Kairys, ilgesnį laiką buvęs gydytoju priežiūroje, išvyko visai vasarai į Pakniuką, Thompson, Conn.

K. Vaitaitis, Brooklyno Pilečių Klubo vedėjas, pusmečio susirinkimo įgallotas savarankiškai tvarkyti klubo biznio reikalus.

K. Parojus, mūsų bendradarbis, praeitą savaitgalį buvo nuvykęs į Providence, R. I. dalyvauti kun. V. Martinkaus kunigystės 25 metų sukakties minėjime. Dalyvavo apie 200 svečių.

K. B. Kraučiuonas, ilgametis Vienybės bendradarbis, ilgesnį laiką gyvenęs Miami, Floridoje, vasarai atvyksta į New Yorką.

Vytautas Zelenis, Banga televizijos krautuvės savininkas, praeitą savaitę dalyvavo Miami, Floridoje, įvykusioje televizijos prekybininkų konvencijoje. Naujieji 1961 metų televizijos modeliai netrukus bus gaunami Banga televizijos krautuvėje, 3423 Fulton St., Brooklynne.

Ona Norkuviene, ilgametė Vienybės skaitytoja, praleidusi žiemą ir dalį pavasario St. Petersburg, Floridoje, šiomis dienomis grįžo į Brooklyną.

Is Moterų Vienybės pavasario baliaus, praeitą šeštadienį New Yorke. Nuotraukoje: Mikolainienė, Daukantai, Šimėnienė, Dabsonas, Garšva, Kulbokienė, Povilanskienė, Dabsonienė. Stovi: Bacevičienė, Tysliavienė, pirmininkė Helen Kulber-Kulbokienė, Andriusienė ir k.

Protestas Lietuvos okupantui

Birželio 12-ją laukiama visų Didžiojo New Yorke ir jo apylinkių lietuvių, drauge su latviais, estais ir kitais, atvykstant pareikštu protestui Sovietų Sąjungai dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos.

Protestas bus reiškiamas tokioje eigoje:

1. 3 val. po pietų Šv. Petro Liuteronų bažnyčioje, Lexington Ave. ir 54 g-vė, New Yorke, specialiai pritaikintomis pamaldomis;

2. 4 val. po pietų (ne 3-čiai, kaip buvo rašyta) Šv.

Patrick katedroje, 5 Ave. ir 51 g-vė, New Yorke, specialiai pritaikintomis pamaldomis;

3. Po pamaldų — bendra demonstracija su vėliavomis ir plakatais prasidės 4 val. 30 min. po pietų nuo Liuteronų bažnyčios iki Šv. Patriko katedros, kur 4 val. 45 min., išėję po pamaldų, prisijungs kiti ir bendra eisena eis į Town Hall;

4. Town Hall, 123 West 43 g-vė, New York, susirinkimas prasidės 5 val. 30 min. ir baigsis 7 val. 15 min. po pie-

čia bus sugiedoti keturi himnai, pasakyta viena kalba, perskaitytas manifestas ir rezoliucija. Meninėje dalyje pasirodys latvių smulkininkė Norma Auzin, estų sopranas Irma Kalvet, ir lietuvių pianistas Aleksas Mrozinskas.

Visi Didžiojo New Yorke ir jo apylinkių lietuviai kviečiami šiose protesto demonstracijose dalyvauti.

Laisvės Kom. Lietuvių grupė: V. Alksnins, J. Audėnas, S. Briedis, M. Kizytė, A. Ošlapis, P. Vainauskas.

Svečiai Trečiokų įkurtuvėse. Praeitą sekmadienį Albinas ir Jieva Trečiokai buvo pasikvietę artimesnius draugus į savo naują rezidenciją East Orange, N. J. Pirmoje eilėje (iš kairės) Valaitis, Valaitienė, Paknis, K. Trečiokas, Tysliaviene, J. Trečiokiene, Gudiene, Narušienė, Paknienė, Čepreckienė, Abrolaitienė, Garolis, Narušis, Budreckis, Putinas, Garolienė, Trečiokas, Auksčiau: Žiugždienė, Katilius, Putinienė, Trečiokienė, Katilienė, Sinušienė, Aukštutinėje eilėje: Abrolat, Kralikauskas, Sinušas, Gudas.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka